

רשומות

הצעות חוק

15 ביולי 1997

2635

י' בתמוז התשנ"ז

עמוד	
423	הצעת חוק ההוצאה לפועל (תיקון מס' 20), התשנ"ז-1997
427	הצעת חוק המתוכים במקרקעין (תיקון מס' 2), התשנ"ז-1997
428	הצעת חוק המועצה לענף הלול (ייצור ושיווק) (תיקון מס' 11) (שיעור המס בשל ויתור על מכסה), התשנ"ז-1997
429	הצעת חוק לתיקון פקודת העיריות (מס' 64) (זכות לקבלת העתק צילומי), התשנ"ז-1997

מתפרסמת בזה הצעת חוק מטעם הממשלה:

מ ב א

ביום 15 באוגוסט 1994 התפרסם תיקון מס' 15 לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967 (ס"ח התשנ"ד, עמ' 284) (להלן - תיקון מס' 15). הועדה המייעצת הקבועה לענין חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967 (להלן - החוק), בראשות השופט דור בר-אופיר, וועדת המעקב ליישום תיקון מס' 15, בראשות השופטת שרה גדות, בחנו את הלקחים והנסיון שהצטבר בחודשי ההפעלה של תיקון מס' 15. התיקונים המוצעים בזה הם פרי ההמלצות של שתי הועדות.

הצעת חוק ההוצאה לפועל (תיקון מס' 20), התשנ"ז-1997

- תיקון סעיף 7 1. בחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 7 –
- (1) במקום סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) יבוא:
- "(ב) המצאה של האזהרה לידי החייב תהיה בדרך שממציאים כתבי בית-דין על פי תקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984²;
- (2) בסעיף קטן (ד), המלים "כאמור בסעיף קטן (ג)" – יימחקו.
- תיקון סעיף 7ג 2. בסעיף 7ג לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א), הסיפה החל במלים "לענין הליכי הבאה" – תימחק;
- (2) בסעיף קטן (ב), המלים "לענין הליכי הבאה ומאסר לפי פרק ז'²" – יימחקו.

ד ב ר י ה ס ב ר

הרצון לאחד את נוהלי המסירה לפי החוק עם נוהלי המסירה לפי תקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, עומדים בבסיס ההצעה לתיקון הסעיף האמור.

סעיף 2 סעיף 7ג לחוק קובע חזקה בדבר יכולת החייב לפרוע חוב פסוק, וזו לשונה:

"חזקה בדבר יכולת החייב

7ג. (א) על החייב הנטל להוכיח את מידת יכולתו לפרוע את החוב הפסוק ולהביא בפני ראש ההוצאה לפועל את כל המידע והמסמכים הדרושים לשם כך; לא הרים החייב את נטל ההוכחה או לא הביא את המידע כאמור, מבלי לתת הסבר סביר לכך, יראו אותו כבעל יכולת המשתמט מתשלום החוב הפסוק לענין הליכי הבאה ומאסר לפי פרק ז'².

(ב) חייב שלא מילא אחר האזהרה לפי סעיף 7(א), ושלא הגיש בקשה לצו תשלומים לפי סעיף 7א, יראו אותו כבעל יכולת המשתמט מתשלום החוב הפסוק לענין הליכי הבאה ומאסר לפי פרק ז'², אלא אם כן נתן לראש ההוצאה לפועל הסבר סביר לחוסר המעש שלו.

על מנת להסיר ספק לגבי כלליות חזקה זו, מוצע למחוק את המלים "לענין הליכי הבאה ומאסר לפי פרק ז'²" הן בסעיף קטן (א) והן בסעיף קטן (ב), ותאם מכיון שמלים אלו יכולות להתפרש כמסטיגות את החזקה לענין הליכי הבאה ומאסר בלבד.

סעיף 1 סעיף 7 לחוק בנוסחו בתיקון מס' 15, קובע בסעיפים קטנים (ב) עד (ד) לאמור:

"המצאת אזהרה ופסק-דין

7. (א) ...

(ב) המצאה של האזהרה לידי החייב תהיה באחת מאלה:

(1) במשלוח בדואר רשום לפי מענו של החייב, עם אישור מסירה;

(2) במסירה על-ידי פקיד בית המשפט, על-ידי עורך דין, פקידו או שליח מטעמו, או על-ידי אדם שהמוציא לפועל הסמיכו לכך.

(ג) לא ניתן למצוא את החייב, יכולה ההמצאה להיות לידי בן משפחתו הגר עמו ושנראה שמלאו לו 18 שנים; היה החייב תאגיד או חבר-בני-אדם, תהיה ההמצאה במסירה במשרדו הרשום.

(ד) סירב החייב או מי שניתן להמציא לו את האזהרה כאמור בסעיף קטן (ג), לקבל את האזהרה או לחתום על אישור מסירה, יראו את החייב כמי שהוצאה לו האזהרה כדין; הערת פקיד הדואר או המוסר בדבר הסירוב תהווה ראיה לאמיתותה.

הוראות סעיף זה גורמות קשיים רבים בייחוד במקרים שבהם חייבים עזבו את מקום מגוריהם בלי להשאיר כל כתובת או שעזבו את הארץ. נימוק זה, וכן

¹ ס"ח התשכ"ז, עמ' 116; התשנ"ז, עמ' 88.

² ק"ת התשמ"ד, עמ' 2220.

45א. היה צד שלישי תאגיד בנקאי כהגדרתו בסעיף 1 לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981³, שיש לו סניפים, ושצו עיקול הומצא למשרד הראשי או למען הרשום של התאגיד הבנקאי – יחול צו העיקול על נכסי החייב בכל אחד מסניפי התאגיד הבנקאי שבהם הם מצויים, במועד שבו הגיעה הודעה על צו העיקול מהמשרד הראשי או מהמען הרשום לסניף כאמור, או בתום שלושה ימי עסקים מיום המצאת צו העיקול למשרד הראשי או למען הרשום של התאגיד הבנקאי, לפי המוקדם; הומצא צו העיקול לאחר מסניפי התאגיד הבנקאי, יחול הצו על נכסי החייב המנוהלים באותו סניף, במועד שבו הומצא הצו לאותו סניף.

(1) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב1) המוציא לפועל יודיע לזוכה או לבא כוחו על מועד חקירת היכולת לפי סעיף זה, אך רשאי ראש ההוצאה לפועל לקיים את החקירה אף שלא בנוכחותם";

(2) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) הומצאה לחייב הזמנה לחקירת יכולת ולא התייצב או שהתייצב ולא הציג מסמכים שנדרש להציגם, יראו אותו כבעל יכולת המשתמט מתשלום חובותיו";

(1) סעיף קטן (ב) – בטל;

(2) בסעיף קטן (ג), אחרי "לזוכה" יבוא "או לבא כוחו" ובמקום הסיפה החל במלים "או (ב)" יבוא "אך רשאי ראש ההוצאה לפועל לקיים את הבירור אף שלא בנוכחותם";

ד ב ר י ה ס ב ר

מירוץ הטיפול בלשכת ההוצאה לפועל, להסמיך את ראש ההוצאה לפועל שלא לעכב את השימוע ולהחליט לקיים את החקירה או הבירור גם שלא בנוכחות הזוכה או בא-כוחו. (סעיף 14) וסעיף 25) המוצעים).

כמו כן מוצע לקבוע כי חייב שהומצאה לו הזמנה לחקירת יכולת או לבירור ולא הופיע, או שהתייצב אך לא המציא מסמכים שנדרש להציגם, יראו אותו כבעל יכולת המשתמט מתשלום חובותיו וניתן יהיה לפעול למתן צו מאסר נגדו בשל ביוון ההוצאה לפועל לפי הוראות סעיף 70 לחוק, כמוצע בסעיף 6 להצעת חוק זו. (סעיף 24) וסעיף 35) המוצעים).

עוד מוצע בסעיף 15), במטרה לייעל את הליכי ההוצאה לפועל, לבטל את הוראת סעיף 69א(ב) הקובעת לאמור:

סעיף 3 לבקשת נציגי הבנקים, ובהתחשב בקשיים הנובעים מהפיצול לסניפים, מוצע לקבוע כי צו העיקול על נכסי חייב בכל אחד מהסניפים של הבנק ייכנס לתוקף לא יאוחר מתום 3 ימי עסקים מיום המצאת צו העיקול למשרדו הראשי של התאגיד הבנקאי.

עוד מוצע לקבוע כי משנמסר צו העיקול באחד מסניפי התאגיד, יחול הצו על נכסי החייב המנוהלים באותו סניף, במועד המצאת הצו לאותו סניף.

סעיפים 4 ו-5 קורה שזוכים או באי-כוחם, אשר יזמו חקירת יכולת או בירור לענין תשלומי חייב, ואשר הזמנו להיות נוכחים, לא מופיעים לעת השימוע. מוצע, כדי לייעל ולא לעכב את

³ ס"ח התשמ"א, עמ' 232.

(3) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) הוצאה לחיוב הזמנה לבירור ולא התייצב או שהתייצב ולא הציג מסמכים שנדרש להציגם, יראו אותו כבעל יכולת המשתמט מתשלום חובותיו."

תיקון סעיף 70 .6 בסעיף 70 לחוק העיקרי -

(1) בסעיף קטן (א) -

(א) בפסקה (1), בסופה יבוא "67(ד) או 69(א)(ד)";

(ב) פסקה (4) - תימחק;

(2) סעיף קטן (ב) - בטל;

(3) בסעיף קטן (ג), במקום הסיפה המתחילה במלים "עברו שנתיים" יבוא "הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על מתן צו מאסר לפי סעיף קטן (א), נגד חייב שהוא בעל יכולת המשתמט מתשלום חובותיו כאמור בסעיף 67(ד) או 69(א)(ד) או נגד חייב שניתן לגביו צו תשלומים לפי הצעתו או לפי הסדר בכתב עם הזוכה";

ד ב ר י ה ס ב ר

"הזמנה לבירור

69א. (א) ...

"(4) החייב הברית נכסיו, ובלבד שהזוכה נימק את בקשתו ותמך אותה בתצהיר, וניתנה לחייב הזדמנות לטעון טענותיו."

כדי להימנע ממצב של תגובה שלאחר מעשה שיש בה משום ענישה מוצע לבטל פסקה זו.

לפסקה (2) -

סעיף 70(ב) שמוצע לבטלו קובע לאמור:

"מאסר חייב בשל בזיון ההוצאה לפועל

70. (א) ...

(ב) ראש ההוצאה לפועל לא יתן צו מאסר נגד חייב אלא לאחר ששקל את התועלת שבנקיטת הליכים של עיקול נגד נכסי החייב או בהמשכתם."

הוראת סעיף קטן זה יכולה להתפרש כמצריכה קיומו של הליך נפרד ונוסף על הקבוע בחוק, שבו תתברר התועלת שבנקיטת הליך של עיקול על פני הליך של הוצאת צו מאסר. הוראה זו יוצרת ספקות גם באשר למי שצריך להוכיח את התועלת האמורה.

מוצע לבטל הוראה זו ובכך להבהיר כי אין צורך בהליך נפרד ונוסף על הקבוע בחוק וכי נטל ההוכחה באשר למצבו של החייב, כולל לענין מאסר, יהיה על החייב במסגרת ההליכים הנערכים לפני ראש ההוצאה לפועל הקבועים בסעיפים 69 או 67. זאת ועוד. סעיף 16 לחוק גותן בידי החייב אפשרות לבקש להשהות כל הליך לפי החוק או להימנע ממנו, לרבות הליך הקשור למאסר.

(ב) בנוסף על האמור בסעיף קטן (א) רשאי ראש ההוצאה לפועל מיוזמתו, להזמין את החייב לבירור כאמור, אם עברה שנה מן המועד שבו החייב בא או הובא לאחרונה לפניו או לפני ראש הוצאה לפועל אחר, והזוכה מכש עתה ליתן צו מאסר נגד החייב לפי סעיף 70."

בביטול האמור יש גם כרי לבהיר כי נטל ההוכחה בהליכי ההוצאה לפועל הוא על החייב, וזאת בדומה לתיקונים נוספים המוצעים בהצעת חוק זו. (ראה דברי הסבר לפסקאות (2) ו-(3) של סעיף 6.)

סעיף 6 לפסקאות (א), (3) ו-(4):

לגבי חייב בעל יכולת המשתמט מתשלום חובותיו כאמור בסעיפים 67(ד) ו-69(א)(ד) המוצעים, מוצע לאפשר לראש ההוצאה לפועל לצוות על מאסרו גם מבלי שהובא בפניו על פי צו הבאה או בדרך אחרת. צו מאסר כאמור כנגד חייב שהזמן לחקירת יכולת או לבירור ולא התייצב לא יבוצע אלא לאחר שתישלה לאותו חייב התראה בהתאם להוראות סעיף 70(ה) המוצע.

לפסקה (א)(ב) -

סעיף 70(א)(4) לחוק קובע שאחת העילות לבקשת צו מאסר נגד חייב בשל בזיון ההוצאה לפועל היא כי "החייב הברית נכסיו", וזו לשונה של פסקה (4):

(4) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ה) נתן ראש ההוצאה לפועל צו מאסר לפי סעיף קטן (א)(1) נגד חייב שהוא בעל יכולת המשתמט מתשלום חובותיו בשל אי התייצבות לחקירת יכולת כאמור בסעיף 67(ד) או בשל אי התייצבות לבירור כאמור בסעיף 69א(ד), לא יבוצע צו המאסר אלא לאחר שנשלחה התראה לחייב; בהתראה יצוין כי ראש ההוצאה לפועל הורה על מאסרו וכי צו המאסר יבוצע במועד שלא יקדם מ־14 ימים מיום משלוח ההתראה, אלא אם כן ייפרע החוב או תינתן החלטה אחרת על ידי ראש ההוצאה לפועל."

ד ב ר י ה ס ב ר

ממועד התייצבותו, וזאת לאחר שיכולת החייב נבדקה כבר לפי הוראות סעיפים 69ג או 67 לחוק, ולאור האפשרות המוענקת לחייב על פי סעיף 16 לחוק כאמור.

עוד מוצע כי ראש ההוצאה לפועל יהיה רשאי להורות על מאסרו של חייב שאינו עומד בצו חיוב בתשלומים שנקבע לפי הצעתו או לפי הסדר בכתב עם הזוכה אף ללא התייצבות החייב בפני ראש ההוצאה לפועל, וזאת בדומה להסדר המוצע בפסקה זו לגבי מתן צו מאסר נגד חייב שלא התייצב לחקירת יכולת או לבירור.

לפסקה (3):

סעיף 70(ג) לחוק קובע לאמור:

"(ג) לא יינתן צו מאסר נגד חייב אלא לאחר שהובא לפני ראש ההוצאה לפועל על-פי צו הבאה לפי סעיף 69ב, או לאחר שבא לפניו בדרך אחרת; עברו שנתיים מן המועד שבו התייצב החייב לפני ראש ההוצאה לפועל, לא יינתן צו מאסר נגדו אלא לאחר שהתייצב שנית, או לאחר שהזומן בשנית להתייצב לפניו."

מהטעמים המפורטים בדברי ההסבר לפסקה 2 מוצע שלא לאלץ את המערכת להזמין שנית את החייב להופיע לפני ראש ההוצאה לפועל אף אם עברו שנתיים

מתפרסמת בזה הצעת חוק מטעם הממשלה:

הצעת חוק המתווכים במקרקעין (תיקון מס' 2), התשנ"ז-1997

תיקון סעיף 20 1. בחוק המתווכים במקרקעין, התשנ"ז-1996¹, בסעיף 20 -

ד ב ר י ה ס ב ר

רשאי להמשיך ולעסוק בתיווך במקרקעין - גם ללא רשיון - במשך שנתיים נוספות מיום קבלתו של חוק זה.

(ב) מי שגילו מעל 60 שנה או שהינו בעל השכלה אקדמית מלאה והזכייה, להנחת דעתו של הרשם, כי עסק בתיווך במקרקעין בשלוש השנים שקדמו לקבלתו של חוק זה, רשאי הרשם לפטור אותו מן הבחינה.

בגלל עיכובים ובעיות בהכנת התשתיות להפעלתו של החוק, נדחתה תחילתו והוא נכנס לתוקף ביום כ"ג באדר ב' התשנ"ז (1 באפריל 1997) ואולם הוראות

חוק המתווכים במקרקעין, התשנ"ז-1996 (להלן - החוק) אוסר, בין היתר, על אדם לעסוק במקרקעין אלא אם כן הוא קיבל רשיון של מתווך במקרקעין לאחר שעמד בתנאים לקבלת רשיון לפי הוראות החוק, ובין השאר, עמד בהצלחה בבחינה לקראת קבלת הרשיון.

סעיף 20 קובע הוראות מעבר לחוק, וזו לשונו:

"הוראות מעבר

20. (א) על אף האמור בסעיף 2, אזרח או תושב ישראל שערב קבלתו של חוק זה עסק בתיווך במקרקעין,

¹ ס"ח התשנ"ז, עמ' 70 ועמ' 374.

- (1) בסעיף קטן (א), בכל מקום, במקום "קבלתו" יבוא "תחילתו";
 (2) בסעיף קטן (ב), במקום "לקבלתו" יבוא "לתחילתו".

ד ב ר י ה ס ב ר

התקופה שבה המתוכים שכבר היום עוסקים בתחום יכולים בפועל להיבחן ולבקש רשיון.

לפיכך מוצע לתקן את סעיף הוראות המעבר ולהתאימו לסעיף התחילה של החוק, כך שכל התייחסות למועד "קבלתו" של החוק תשונה למועד "תחילתו" של החוק.

המעבר לא תוקנו בהתאם, באופן שיתייחסו למועד התחילה החדש, במקום למועד קבלתו של החוק (החוק נתקבל בכנסת ביום ח' בשבט התשנ"ז (29 בינואר 1996)).

אי תיקון הוראות המעבר גרם קשיים לאנשים שהתחילו לעסוק בתיווך במקרקעין בין מועד קבלתו של החוק לבין מועד תחילתו, וכן קיצר באופן משמעותי את

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חבר הכנסת מטעם ועדת הכלכלה:

הצעת חוק המועצה לענף הלול (ייצור ושיווק) (תיקון מס' 11) (שיעור המס בשל ויתור על מכסה), התשנ"ז-1997*

1. תיקון סעיף 34 בחוק המועצה לענף הלול (ייצור ושיווק), התשכ"ד-1963, בסעיף 34, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) בעל מכסה, שהודיע למועצה על ויתור על מכסתו, יהיה זכאי לפיצוי מהמדינה; גובה הפיצוי ואופן ביצועו ייקבעו בידי שר החקלאות ושר האוצר באישור ועדת הכספים של הכנסת; על פיצוי המתקבל לפי סעיף זה יחול מס בשיעור של 10%".

2. תחילתו של חוק זה ביום י"ד בתמוז התשנ"ז (1 ביולי 1996).

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 2 מוצע לקבוע, כי תחילתו של החוק המוצע תהיה רטרואקטיבית, החל ב-1.7.96, שהוא מועד כניסתו לתוקף של ביטול סעיף 34(ד) במסגרת חוק ההסדרים התשנ"ז.

להערכת משרד האוצר תגרום קבלת החוק להוצאה מתקציב המדינה, לרבות הפחתה בהכנסותיה, בסכומים שבין כ-23 מיליון ש"ח לבין כ-136 מיליוני ש"ח. הסכום ייגזר מכמות המכסות שהממשלה תאלץ לרכוש.

לדעת המציע, להצעה לא תהיה השלכה תקציבית, משום שהחקלאים דיווחו על הכנסותיהם על פי הסדר המיסוי הבלול בהצעת חוק זו.

חבר הכנסת שלום שמחון

סעיף 1 בחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יערי התקציב), התשנ"ז-1995 (ס"ח התשנ"ז, עמ' 22) (להלן - חוק ההסדרים התשנ"ז), בוטל סעיף 34(ד) לחוק המועצה לענף הלול (ייצור ושיווק), התשכ"ד-1963 (להלן - החוק), שעיגן את זכותו של בעל מכסה אישית, שהודיע למועצה על ויתור על מכסתו, לפיצוי מהמדינה.

מוצע לעגן מחדש את הזכות האמורה ולשם כך לתקן את סעיף 34 לחוק העיקרי, כך שיווסף בו סעיף קטן (ד), כנוסחו לפני ביטולו.

עוד מוצע לקבוע כי שיעור המס על הפיצוי הניתן על ידי המדינה לבעל מכסה אישית עבור ויתור על המכסה יהיה 10%.

* הצעת חוק מס' פ/679; הועברה לוועדה ביום ח' בטבת התשנ"ז (18 בדצמבר 1996).
 1 ס"ח התשכ"ד, עמ' 12; התשנ"ז, עמ' 1464.

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חבר הכנסת מטעם ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת:

**הצעת חוק לתיקון פקודת העיריות (מס' 64) (זכות לקבלת העתק צילומי),
התשנ"ז-1997***

1. בפקודת העיריות [נוסח חדש],¹ בסעיף 140א(א), אחרי "העתק" יבוא "לרבות העתק צילומי".

ד ב ר י ה ס ב ר

יוצא פנקס או מסמך למטרה כאמור ממשמורת העיריה אלא בהסכמתו בכתב של ראש העיריה או מי שהוא הסמיכו לכך.

מוצע להבהיר כי העתק כולל גם העתק צילומי הנעשה, למשל, באמצעות מכונת צילום, ובכך לקבוע במפורש את סמכות חברי המועצה להכין העתק צילומי של מסמכים לפי הוראות הסעיף האמור.

חבר הכנסת רן בהן

בפקודת העיריות [נוסח חדש], בסעיף 140א(א) נקבע לאמור:

"זכות עיון לחברי מועצה וועדות

140א. (א) פנקסי העיריה ומסמכיה יהיו פתוחים לעיון ולבדיקה לפני כל חבר המועצה; הם יועמדו לרשותו לפי בקשתו לא יאוחר משלושה ימים מיום פנייתו אל ראש העירייה או מי שהוא הסמיכו לכך, והוא רשאי להכין לעצמו העתק או תקציר מהם; אך לא

* הצעת חוק פ/533; הועברה לוועדה ביום ג' באדר ב' התשנ"ז (12 במרס 1997).
1 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197; ס"ח התשנ"ז, עמ' 154.

